

Опис навчальної дисципліни «Історія повсякдення»

П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання НПП: Сердюк Ігор Олександрович, доктор історичних наук, доцент

Кафедра: історії України, корпус №1, каб. 19

Факультет: історії та географії

Назва освітніх програм, для яких пропонується НД: «Історія та археологія», «Середня освіта (Історія)»	Мета: формування умінь і навичок вивчення історичних аспектів повсякденного життя, як засадничого складника побутування соціуму.
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	
Семестр: III Статус НД: вибіркова Кількість кредитів/годин: 4 / 120 Види індивідуальних завдань: есеї, робота з текстами та візуальними джерелами	Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни: Дисципліни історичного та/або філософського спрямування.
Мова викладання: українська	Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студенти отримають теоретичні знання та практичні уміння необхідні для фахового розуміння повсякденності, як такого ж важливого складника функціонування соціуму, я політика чи економіка. Вивчення курсу буде корисним як майбутнім науковцям, так і вчителям-історикам, адже вони отримають фахові знання про використання деталей повсякденного життя як внутрішніх маркерів вивчення суспільства. Вивчення дисципліни сприятиме формуванню інтегральних, загальних та фахових компетентностей, передбачених діючими освітньо-професійними програмами першого рівня вищої освіти за спеціальностями 032 «Історія та археологія» та 014 «Середня освіта (Історія)», а також будь-якими іншими освітньо-професійними програмами педагогічного спрямування. У результаті проходження курсу здобувачі вищої освіти: матимуть здатність: розв’язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі навчання та дослідження історії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного контенту; вмітимуть: орієнтуватися у сучасних методологіях історичної науки, працювати з джерелознавчими методиками; аналізувати історіографію та критично осмислювати тексти і джерела для розуміння соціально-історичних феноменів (на прикладі історії повсякдення).
Вид підсумкового контролю: залік	
Теми аудиторних занять та самостійної роботи: Тема 1. Повсякдення як об’єкт історичних досліджень. Тема 2. Сучасна українська історіографія та історія повсякденності. Тема 3. Головні інституції та тематичні видання. Тема 4. Культурна історія речей.	

Тема 5. Історія їжі. Тема 6. Історія одягу. Тема 7. Вивчення домашнього простору, організації домашнього господарства, праці, дозвілля. Тема 8. Історія гри. Тема 9. Повсякдення екстремальних ситуацій.	
Форми і методи навчання: лекційні та практичні заняття, самостійна робота; розповідь, пояснення, лекція, бесіда, ілюстрація, демонстрація, практичні методи роботи з джерелами	
Система оцінювання: – методи оцінювання: усний, письмовий, тестовий, програмований, практичної перевірки, самоконтролю, самооцінки – критерії оцінювання	
Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	Студенти всебічно, систематично і глибоко володіють навчально-програмовим матеріалом, вміють самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїли основну і ознайомлені з додатковою літературою, яка рекомендована програмою. Оцінка «відмінно» виставляється студентам, які набули усіх необхідних практичних умінь і навичок, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмового матеріалу. Проявили нахили до наукової роботи
75-89	Студенти опанували навчально-програмовий матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; показують систематичний характер знань з дисципліни і вміють самостійно поповнювати свої знання протягом всього навчання.
60-74	Студенти знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але із значною кількістю помилок, ознайомлені з основними ресурсами, які рекомендовано програмою. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили помилки при виконанні підсумкових завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання
35-59	Студенти погано оволоділи навчально-програмовим матеріалом, допускають велику кількість помилок при виконанні завдань, передбачених програмою. Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ЗВО без додаткових знань з даної дисципліни
0-34	Студенти не оволоділи навчально-програмовим матеріалом, допускають грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою. Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ЗВО.
Основні інформаційні джерела: 1. Білоус Н. «Маскарад тварин» у жартах і пародіях луцьких канцеляристів другої половини XVIII ст. // Соціум. Альманах соціальної історії. Вип. 10. Київ: Інститут історії України НАН України, 2013. С. 161–191. 2. Блок М. Апологія історії або ремесло історика. Київ, 2018. 3. Грушевський М., Кузеля З. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу. Репр. вид. 1906 р. К.: Інтелектуальна книга, 2017. 4. Грушевський М., Кузеля З. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу. Репр. вид. 1907 р. Ч. 2. К.: Інтелектуальна книга, 2017. 196 с.	

5. Заглада Н. Побут селянської дитини. Матеріали до монографії с. Старосілля. К., 1929. 218 с.
6. Калверт К. Дети в доме: материальная культура раннего детства, 1600–1900 / Пер. с англ. О. Кошелевой, И. Савельевой, В. Безрогова. М.: НЛО, 2009. 272 с.
7. Коваленко О., Сердюк І. «Іграшка чи ремесло?»: один з аспектів дитинства в ранньомодерній Україні // Київська старовина. 2012. № 5–6. С. 45–56.
8. Козеллек Р. Часові пласти. Дослідження з теорії історії. Київ, 2006.
9. Косміна О. Вбрання української еліти XVII–XVIII ст. // Соціум. Альманах соціальної історії. Вип. 11–12. Київ: Інститут історії України НАН України, 2015. С. 330–365.
10. Маслійчук В. Деякі відомості про ігри та іграшки для дітей у Слобідській та Лівобережній Україні в другій половині XVIII століття // Народна творчість та етнографія. 2010. № 6. С. 72–76.
11. Нові підходи до історіописання. За редакцією Пітера Берка. Київ: Ніка-Центр, 2010.
12. Острась Е. Врожайність зернових культур, хлібні ціни та забезпеченість населення хлібом в Лівобережній Україні в другій половині XVIII ст. Донецьк: Донецький національний університет, 2003.
13. Сердюк І. Дитина та «квартирне питання» в Гетьманщині // Емінак: науковий щоквартальник. 2018. №1 (21). Т.3. С. 47–52.
14. Яременко М. Насолоди освічених в Україні XVIII століття (про культуру вживання церковною елітою чаю, кави та вина) // Київська академія. 2012. Вип. 10. С. 117–184.

Електронні ресурси:

<http://www.history.org.ua> – сайт Інституту історії України НАН України.

<http://litopys.org.ua/> – сайт, котрий спеціалізується на джерелах з історії України. Містить тексти літописів, щоденників, пам'ятки літератури, історичні мапи та документи.

<http://chtyvo.org.ua/> – електронна бібліотека, де за допомогою користувацького пошуку легко віднаходяться нові дисертації історичного спрямування та автореферати, з якими працюємо під час вивчення дисципліни.

Забезпечення: комп'ютер, мультимедійний проєктор, база візуальних зображень та текстів.